

visna od vodilnega predmeta, francoske književnosti. Pretežni del raziskav, ki so navedene v zborniku, prekriva torej magistrske in doktorske študije, tu pa usmeritev pogosto narekujejo sami udeleženci v študijskem procesu, med katerimi je poleg Francozov tudi zelo veliko tujcev.

Kot zagotavlja urednik pričujočega dela Daniel-Henri Pageaux,

naj bi ta obračun s stroko sprožil razmislek predvsem o njenem razvoju in njeni prihodnosti: prvi poskus zaokrožitve naj bi obenem bil že gibalo za spremembe, najbrž tudi v smeri razčiščevanja obsega in vloge francoske komparativistike.

Metka Zupančič

COWRIE

A Chinese Journal of Comparative Literature.

I, št. 1, 1983. Urejata Sun Jingyao in Mark Bender. Izdaja The Guangxi University Comparative Literature and Translation Center, Nanning, Guangxi, LR Kitajska.

Za prvo komparativistično revijo, tiskano v Ljudski republiki Kitajski v angleškem jeziku, so ustanovitelji izbrali slikovit naslov – kavri je morski polžek, porcelanaste hišice teh polžkov so v južni Aziji nekoč rabile za denar, še danes pa ponekod veljajo za simbol plodnosti in za priljubljeno sestavino nakita. Gre torej za majhen, a pomenljiv začetek znanstvene izmenjave: revija, ki naj bi zaenkrat izhajala enkrat letno, je drobna, žepnega formata, obsega manj kakor šest avtorskih pol, ima pa dovolj bogato in zanimivo vsebino.

Urednika v uvodnih besedah k prvi številki opisujeta zasnovo: revija naj bi omogočala letni pregled nad poglavitnimi dogodki in dosežki kitajske komparativistike. Temu ustrezno nameravata objavljati v njej razprave, prevedene iz sodobnih kitajskih publikacij, pomembne referate z znanstvenih srečanj in obvestila o sprotih dogodkih. Poudarjata tudi, da želita spodbujati stike med znanstveniki po vsem svetu, zato jima bodo dobrodošli odzivi oziroma dopisi iz tujine kakor tudi stiki s kitajskimi znanstveniki iz močnih komparati-

vističnih središč v Hong Kongu in na Taiwanu ter od drugih.

IZ REVIJ

Kitajska komparativistika ima sicer tako po mnenju urednikov kakor po navedbah Yuana Haoyija, ki je napisal za nastopno številko Cowrie najobsežnejši prispevek – *Pregled sodobnega razvoja primerjalne književnosti na Kitajskem* – že večstoletno tradicijo z več obdobji razcveta, a tudi z več obdobji mrtila ali celo popolne prekinitve. Sedanja renesansa, katere izraz in hkrati pospeševalec naj bi bil Cowrie, se je začela leta 1977. Odtlej so do začetka leta 1983 izšle 103 kitajske znanstvene publikacije s tega področja, ki nakazujejo posebnosti oblikujoče se kitajske komparativistične šole. Ta združuje tri poglavitne smeri: raziskovanje vplivov, paralel in prevodov, goji pa tudi literarno teorijo. Prevladujejo raziskave vplivov – med omenjenimi 103 razpravami jih je kar 60. Ob njih omenjajo še primerjave med kitajsko in »zahodno« literarno teorijo, med kitajsko in nemško, kitajsko in angleško literaturo itd.

Razprave, ki jih v prvi številki objavlja Cowrie, seveda vsaj do neke mere odsevajo to stanje, kažejo pa, da uredništvo ne podpira in ne misli gojiti predvsem odkrivanja vplivov, pač pa mu gre za bolj ali manj uravnovešeno prikazovanje podobnosti in razlik pri posameznih literarnih pojavih in postopkih. Tako piše Quian Zhongshu o *Sinesteziji* v kitajski in v »zahodni«, tj. zahodnoevropski poezi-

ji. Zhong Jingwen poroča o *Prvotnem pojmovanju podobnosti in razširjenosti mitov*, predvsem mita o vesoljnem potopu. Yang Jiang razpravlja o ljubezenskem razmerju med junakom in junakinjo posebnega tipa v različnih kitajskih in evropskih delih, naslov pa je svojemu eseu izbral po Castelvetrovi definiciji umetnosti, *Umetnost in premagovanje težav – Sanje v rdeči sobi*. Za te razprave je značilno, da se ne omejujejo niti na posamezne nacionalne književnosti niti na posamezna zgodovinska ali stilna obdobja, ampak opazujejo »podobnosti in razlike« v nadvse širokih okvirih. Ožje področje zajemata zadnji dve razpravi. Fang Ping se poteguje za analitične komparativistične postopke, ki naj dopolnjujejo deskriptivno ugotavljanje vplivov in vzporednosti. Svojo študijo o alienaciji, izraženi v Pu Songlingovi zgodbi o dečki, ki se po travmatičnem doživetju spremeni v črčeka, in v podobni preobrazbi Kafkovega Gregorja Samse, je naslovil *Nov pogled na »Črčeka« – primerjalna književnost je »razmišljajoča književnost«*. »Združene sile alienacije« opazujeta tudi avtorja Sun Jingyao in Xiong Yin, ki sta svojemu prispevku dala zgovoren naslov *Samodestrukcija in kurtizana – kaj povezuje usodi Du Shiniang in Marguerite Gautier?* Tako kakor Fang Ping se izrecno navezuje na Marxovo teorijo družbenega razvoja in imata literarno delo za upodobitev realnih zgodovinskih razmer.

Na zadnjih treh straneh revije so zbrana kratka obvestila o novejših kitajskih komparativističnih publikacijah, prireditvah in drugih do-

godkih. Tu zvemo, da so se prvi redni komparativistični kurzi začeli l. 1981 na univerzah v Guangxiju in Heilongjiangu, potem še na drugih univerzah in različnih specializiranih visokih šolah v Pekingju, Sanghaju itd. L. 1982 so pri pekinški univerzi izšli *Eseji o primerjalni književnosti* s 15 prevedenimi prispevki tujih avtorjev. Junija 1983 je bilo v Tianjinu vsekitajsko komparativistično srečanje, na katerem se je zbralo 140 kitajskih znanstvenikov in prebralo 79 referatov. Avgusta 1983 je bilo v Pekingju (Beijingu) kitajsko-ameriško komparativistično srečanje z 20 referati o literarni teoriji, literarnem primerjanju, literarnih zvrsteh itd.

Videti je torej, da se kitajska komparativistika dejansko še opira na tradicionalno francosko šolo, želi pa se povezati s sodobnejšo ameriško (Wellek, Remak, Weisstein itd.), vendar v sorazmerno skromnih, stvarnih, delovnih okvirih, brez bučnih parol in velikih kampanj. Tudi revija Cowrie očitno sledi načelu »malo, toda dobro«. Dober prevod petih kitajskih razprav z zelo različnih področij v angleščino je vsekakor pomemben dosežek, posebno, ker gre za precej drugačen način mišljenja in pisanja, kakor smo ga vajeni v današnji »zahodni«, tj. evropski in severnoameriški znanstveni literaturi. S tem ni mišljena razvlečenost, ampak prej zgoščenost in svojevrstna slikovitost. Razprave učinkujejo skoraj kot izvlečki obsežnejših besedil – morda je to vzrok, da jim v nasprotju z ustaljeno »zahodno« konvencijo niso dodani povzetki.

Majda Stanovnik